

■ En fornøjelse at være i stalden

■ Luksuslejligheder 80 meter fra svinestald uden lugtgener

■ Luften skal renses fra 2007

■ Brugerkursus i DOL 234

Loftsventiler vinder frem igen

Kombinationen af stor loftshøjde og loftsventiler sikrer en god luft i den nye stald hos John Buhl, Sørvad ved Holstebro

Der er højt til loftet hos John Buhl, Sørvad ved Holstebro, i ordets bogstaveligste forstand.

Loftshøjden er cirka tre meter og dermed næsten en halv meter mere end i de fleste andre stalde med fladt loft

- Man kan tydeligt mærke, at der er mere luft, og det giver et godt klima i stalden til fordel for både mennesker og grise, siger John Buhl, der tog den nye stald i brug i juni i år.

Stalden er en af de første Euro-farm stalde, hvor konceptet er at billiggøre byggeriet ved at standardisere mest muligt.

- Jeg havde egentligt tænkt at ville bygge en helt anden staldtype. Men da jeg blev præsenteret for denne stald blev jeg meget fristet af den store loftshøjde, som jeg kunne få uden meromkostninger, siger John Buhl.

Stalden er opdelt i seks sektioner med plads til 294 slagtesvin i hver samt et udleveringsrum med foderautomater, hvor der er plads til 160 svin.

Perfekt til loftsventiler

Luftindtaget i stalden sker ved hjælp af loftsventiler af den type, som har været på markedet gennem en del år.

- En stald som denne med stor loftshøjde og med delvis åben inventar er perfekt til loftsventiler. Med vores computerstyring får vi nu mulighed for virkelig at kunne styre og regulere luften i staldene, siger Paul R. Jeppesen, SKOV, der er sikker på, at loftsventiler har en stor fremtid for sig.

Klar med ny loftsventil

- Nu har byggebranchen fundet metoder til at øge loftshøjden i

John Buhl foran den nye Euro-Farm stald, som han blev fristet af blandt andet på grund af den store loftshøjde.

staldene uden at byggeriet bliver dyrere. Samtidig kan vi om kort tid introducere en helt ny loftsventil efter to års udviklingsarbejde. Den vil revolutionere markedet. Den er lettere at montere, har en anderledes luftfordeling, og der skal bruges færre ventiler til at klare den samme luftmængde, fortæller Paul R. Jeppesen.

Loftsventiler til fast gulv

Han ser med tilfredshed på, at rumfanget i svinestaldene nu igen er på vej til at blive øget.

- Kigger man 30-40 år tilbage kan han se, hvordan rumfanget i svinestalde er blevet større eller mindre afhængig af, hvilke spærtyper, der har været fremherskende.

Nu sker der så igen en ny udvikling med større loftshøjde, åbent inventar og mere og mere fast gulv. Her passer loftsventiler godt, for stråleventilation medvirker til, at grisene ikke gøder på den faste del af stien. Desuden bliver der med alle de faciliteter, der ligger i vores klimacomputere, helt andre muligheder for at styre luften.

Der er stadig mange ældre stalde med loftsventiler, som er mekanisk sammenkoblet med udsugningsenhederne. Det kan med fordel ændres, så der opnås en mere præcis styring ved at luf-tindtag og -udtag kommer til at køre separat med hver sin reguleringsmotor, siger Paul R. Jeppesen.

Der er en halv meter højere til loftet end i de fleste andre med fladt loft.

Her kontrolleres lufthastigheden i en tom sti med loftsventiler.

Vi er i stand til at sænke temperaturen med helt op til ni grader under den temperatur, der ellers ville være herinde ved hjælp af højtrykscølingen, fortæller Poul Erik Jeppesen.

En fornøjelse at være i staldene

Højtrykscøling er velfærd for både dyr og mennesker, mener ejeren af landets bedste Yorkshire-besætning, Poul Erik Jeppesen

Søerne skal have det godt. Ikke mindst i farestalden, siger Poul Erik Jeppesen, Brandmosegård ved Skive, som har fået installeret højtrykscøling i sine stalde, så små bitte vanddråber forstøves ud i stalden. Dyserne sidder lige over vægventilerne, så luften, der kommer ind gennem ventilerne, er med til at bære dråberne længere ind i rummet.

- Køleanlægget har stået sin prøve i de varme perioder i som-

mer. Søerne er bedre i stand til at producere mælk til smågrisene, hvis de ikke har det for varmt, og det er en fornøjelse at komme ud i stalden. Det er mere behageligt at gå herude i 25-26 graders varme end i 35 grader, siger Poul Erik Jeppesen.

På Brændmosegård er der 450 søer, herunder 140 Yorkshire avls-søer foruden en af landets højst rangerede opformeringsbesætninger.

- Når det var rigtigt varmt med 30 °C udenfor, havde vi tidligere typisk 35 °C inde i stalden. Det var hårdt for både søerne og os andre. Det værste var, når der var en so, der døde på grund af varme. Det

har vi slet ikke oplevet i sommer, hvor vi ikke har mistet en eneste so på grund af varme, siger Poul Erik Jeppesen.

Sænkes op til ni grader

Med højtrykscølingen har han været i stand til at holde temperaturen fire-seks grader under udetemperaturen.

- Det vil sige, at vi er i stand til at sænke temperaturen med helt op til ni grader under den temperatur, der ellers ville være herinde. Både de syv medarbejdere her på gården og søerne kan bedre klare varmen nu. Og specielt er jeg glad for at have fået det sat op i farestalden, hvor det er guld værd, siger

Poul Erik Jeppesen og præsenterer en so, som skal fare samme aften eller nat.

Danmarks bedste

- Det er Danmarks bedste Yorkshire-so, siger Poul Erik Jeppesen, der startede med avl i 1999 efter han havde overtaget gården to år forinden.

I de sidste fire år har han kunnet glæde sig over at have de bedste avlsresultater inden for Yorkshire.

- Det kræver en stor indsats og nogle fantastisk dygtige medarbejdere for at komme op på det niveau. Og så kræver det, at man brænder for sagen, siger Poul Erik Jeppesen.

Højtrykscøling i Polens hede

På en danskejet bedrift med en stor svineproduktion i det sydlige Polen har SKOV i foråret etableret højtrykscøling i to drægtighedsstalder med hver 400 søer.

- Vi har det væsentligt varmere om sommeren end i Danmark, fordi vi har fastlandsklima. Derfor kommer temperaturen udendørs ofte op på

30-40 °C, og så er det svært at holde temperaturen nede i staldene, fortæller Steen Low, der er leder af svineproduktionen.

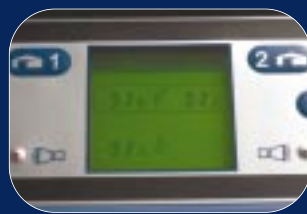
Varmen er normalt så hård ved søerne, at flere af dem dør af varme.

- Vi har derfor installeret højtrykscøling, og det har også haft en gavnlig effekt, for vi har typisk kunnet ned-

sætte temperaturen med to-tre grader. Vi har færre døde søer, men temperaturen er ikke blevet sænket så meget, som vi håbede. Men det viser sig, at det ikke skyldes køleanlægget, for under så ekstreme forhold er det andre forhold, der også spiller ind. Vi har det mere fugtigt end i Danmark, og desuden er bygningerne ikke iso-

lerede, og derfor får vi ikke den optimale effekt af køleanlægget.

Vi vil derfor supplere med gavlvæntilatorer, og desuden skal vi have isoleret murene med skum. Jeg er dog ikke blevet afskrækket, så jeg regner med, at vi også skal have køleanlæg i farestaldene, men først skal de isoleres, siger Steen Low.

klima for vækst

Luksuslejligheder 80 meter fra svinestald uden lugtgener

Med biologisk luftrensning mærker naboerne ikke til svinelugten længere

Store luksuslejligheder, der appellerer til et kræsnt publikum, tæt på en svinestald med 2.000 stipladser. Det skal næsten give naboproblemer. Men det gør det ikke længere på Allindemaglegården få kilometer fra Ringsted.

- Vi fik installeret biologisk luftrensningsanlæg sidste vinter. Siden har naboerne fortalt, at de ikke længere mærker lugten af gris, fortæller Per Larsen, medejer af Dønnerup Agri A/S, der står bag svineproduktionen på Allindemaglegården.

De fem store luksuslejligheder hører til gården og er blandt andet indrettet i den tidligere forvalterbolig og i medhjælperboliger. Flere lejligheder er måske på vej i en tidligere magasinbygning.

- Der er ofret mange penge på at istandsætte lejlighederne, og derfor

er det klart, at vi har en interesse i, at der ikke lugter, for så er der ingen, der vil leje boligerne, siger Per Larsen.

Stalden ligger kun 80 meter fra den nærmeste af lejlighederne, som nu tillige er blevet afskærmet af en jordvold.

Det bedst afprøvede

- Vi har ikke fået egentlige klager over luften, men der er lejere, der tidligere har nævnt, at der lugtede. Derfor begyndte vi at kigge os om efter metoder, der kunne få lugten væk. Vi var blandt andet i kontakt med Landscentret, og herfra pegede man på SKOVs biologiske luftrensning, som det bedst afprøvede, fortæller Per Larsen.

Sidste efterår blev der bygget fem meter til staldens længde, så der kunne blive plads til filterhuset.

Igennem to filtervægge

På gavlen ses nu et 31 meter langt

og to meter højt filter i hele staldens bredde.

Al luft fra stalden bliver samlet øverst i loftrummet i to langsgående kanaler. Ved hjælp af undertryk bliver luften suget hen for enden af stalden, hvor ventilatorer sørger for at presse luften gennem to filtervægge, der sidder med en afstand på 80 cm. Ud kommer den rensede luft.

- Jeg var lidt betænkelig, om vi kunne få ventileret den bagerste del af stalden lige så godt som den forreste. Men det fungerer fint, og der er dejlig ro i stalden, for man hører ikke den vanlige brummen fra udsugningen men kun en hvislen fra kanalerne.

Tilfreds med virkningen

På forhånd havde Per Larsen betinget sig, at produktiviteten i stalden ikke måtte blive påvirket negativt af luftrensningen, og det er heller ikke sket.

Grisene, der bliver leveret som

Englandsgrise, bliver sat ind ved 30 kg, har en daglig tilvækst på 980 gram i gennemsnit og et foderforbrug på 2,7 foderenheder pr. kg tilvækst.

- Vi er meget tilfredse med effekten af luftrensningen. Vi blev lovet, at 70-80 procent af lugten fjernes, og jeg er sikker på, at det mindst er 80 procent, for der lugter faktisk ikke af gris længere, siger Per Larsen.

Han regner med, at investeringen i luftrensningen beløber sig til 10-15 kr. pr. gris.

- Men når stalden og lejlighederne ligger så tæt, som de gør, så er det prisen værd, fastslår han.

Luften skal renses fra 2007

Ved udvidelser skal større besætninger rense luften for lugt og ammoniak

Fra 2007 skal svineproducenter med over 250 dyreenheder rense staldluften for lugt og ammoniak i forbindelse med udvidelser.

Dermed lægger miljøministeren op til skærpede krav til afkastluften fra svinestalde.

- Det nye er, at lugten nu bliver sidestillet med ammoniak, så lugten også skal renses ved hjælp af ny teknologi, siger mikrobiolog Lise Bonne Guldberg, SKOV A/S.

- Når der skal renses for lugt, er det kun biologisk luftrensning, der virker og helt fjerner generne fra staldlugten, siger Lise Bonne Guldberg.

SKOV anlæg i Belgien

SKOV har 13 anlæg med biologisk luftrensning i drift herhjemme, et anlæg i Japan og senest er SKOVs anlæg som det eneste ved at blive godkendt i Belgien i en kategori, der kan rense mere end 70 procent af luften. Samtidig er det første anlæg i Belgien sat i drift.

Per Larsen foran det biologiske luftrensningsanlæg og 80 meter derfra Allindemaglegårdens lejligheder.

Kursus en god investering

- Det er en god idé at tage på et kursus for at lære klimacomputeren bedre at kende, og jeg kan kun anbefale andre at gøre det, siger Kim Mårbech, driftsleder på Bremerskovgård, Langeskov på Fyn.

Han var på kursus i DOL 234 hos SKOV først på sommeren.

- Kurset var meget givtigt, for vi kunne sidde

med hver vores computer, og der var god tid til at snakke og afprøve tingene. Vi udvidede besætningen for halvandet år siden og fik i den forbindelse nye klimacomputere. Nu ville vi gerne lære noget mere om, hvad computeren kan, så vi ikke behøver at ringe til SKOV, hvis der er noget, vi er i tvivl om, siger Kim Mårbech

Jeg kan kun anbefale andre at tage på dette kursus, siger Kim Mårbech, Bremerskovgård, Langeskov, som fik udvidet sit kendskab til klimacomputeren, da han var på kursus først på sommeren.

Til opslagstavlen

Kursus i klimacomputeren DOL 234

Arbejder du til daglig med klimacomputeren DOL 234 har du mulighed for at komme på kursus og blive endnu bedre til at bruge computeren.

Indhold:

Vi vil kigge på nogle af de mere avancerede funktioner, og herunder bliver der lagt vægt på højtrykskøling og overbrusning. Det bliver en blanding af teori og praktisk brug af computeren.

I forbindelse med kurset får du også en rundvisning på virksomheden.

Sted:

Hos SKOV, Hedelund 4, Glyngøre.

Dato:

Tirsdag den 29. november 2005

Tirsdag den 28. februar 2006

Tirsdag den 13. juni 2006

Tirsdag den 19. september 2006

Alle dage fra kl. 10.00 til 14.30.

Tilmelding:

Bindende tilmelding sker telefonisk til: Helle Kaastrup, 72 17 55 47 eller Randi Woxholt 72 17 55 50

Højest 15 deltagere på hvert kursus efter "først til mølle" princippet.

Yderligere tilmeldte vil komme på venteliste.

Ansættelse

Hans Holm

Hans Holm er tiltrådt som salgsdirektør.

Hans Holm, 40 år, kommer fra en stilling som salgsdirektør for kornlinjen hos Kongskilde Industries A/S.

Tidligere har han været ansat hos Dansk Landbrugs Grovvarereselskab, DLG og

President Møllerimaskiner, og han har derfor et mangeårigt kendskab til salg inden for landbruget. Hans Holm har desuden en god praktisk erfaring med dansk landbrug.

Jan Hygum Nielsen

Jan Hygum Nielsen, 34 år, er ansat som servicetekniker hos SKOV A/S. Han er uddannet elektriker og har videreuddannet sig til el-installatør med styring og regulering som speciale.

Jan Hygum Nielsen har i flere år arbejdet med produkter fra SKOV i sit tidligere job hos Galten Installatørforretning. Han skal fortrinsvis yde service hos SKOV's kunder i Østjylland.

Ring og få en snak med en af vore distriktschefer

Nordjylland

Karsten Svenningsen
tlf. 72 17 55 39 · ksv@skov.dk

Vestjylland, Midtjylland

Niklas B. Clausen
tlf. 72 17 55 18 · nbc@skov.dk

Vestjylland, Midtjylland, Østjylland

Ole Petersen
tlf. 72 17 55 92 · op@skov.dk

Sønderjylland

Knud Erik Riis
tlf. 72 17 55 86 · ker@skov.dk

Fyn/Sjælland og Bornholm

Klaes Kappel,
tlf. 72 17 56 28 · kka@skov.dk

Himmerland, Djursland, Østjylland

Mogens Kaasgaard
tlf. 72 17 56 06 · mk@skov.dk

SKOVs servicetelefon

Tlf. 97 73 24 44

SKOVs serviceelektrikere

Elektrikeren i Nord A/S

Sigencevej 1, Borup, 9760 Vrå
tlf. 98 98 10 52 · fax 98 98 10 50

Mesinge El-forretning

Mesinge Mark 7, 5370 Mesinge
tlf. 65 34 10 84 · fax 65 34 10 33
bil 20 27 67 84

Marstrup El-forretning

Knokbjerg 94, 6100 Haderslev
tlf. 74 57 62 20/74 57 56 30
bil 21 69 64 95 · fax 74 57 60 20

Dalmoose Elservice ApS

Hovedgade 34, 4261 Dalmoose
tlf. 58 18 80 16

SKOVnyt

SKOVnyt er udgivet af

SKOV A/S
Hedelund 4, Glyngøre,
7870 Roslev
Tlf. 72 17 55 55
Fax 72 17 59 59
info@skov.dk
www.skov.dk

Redaktion: Stig V. Jørgensen (ansv. redaktør), Paul R. Jeppesen, Per B. Rasmussen og Helle Kaastrup, SKOV A/S samt Helge Lynggaard, Pressebureauet Århus

Oplag: 9.000
Tryk: DataGraf Auning AS